

ה"ת 8134/04/20 - שי עידן, אליזבטה ברנשטיין נגד מדינת ישראל - יאל"כ, להב 433

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 8134-04-20 שי עידן נ' מדינת ישראל - יאל"כ

לפני כבוד השופט גיא אבנון

המבקשים 1. שי עידן

2. אליזבטה ברנשטיין

נגד

המשיבה: מדינת ישראל - יאל"כ, להב 433

החלטה

לפני בקשה להשבת תפוסים (מוצגים ורכוש) אשר נתפסו מהמבקשים.

רקע - בתמצית

1. המבקש הוא אחד החשודים בפרשייה מרובת מעורבים הנחקרת על ידי המשיבה - היחידה הארצית למאבק בפשיעה כלכלית (להב 433). ביום 6.1.20 יצאה המשטרה לחקירה גלויה, אז נעצרו מספר חשודים ובהם המבקש. בדיון מאותו היום במסגרתו הוארך מעצרו של המבקש בהסכמה למשך ארבעה ימים, מצאתי לדחות את בקשתו לאיסור פרסום שמו ופרטיו המזהים, לאחר שקבעתי כי "מדובר בחשוד שהיקף חומרי החקירה הגולמיים הרלוונטיים הקושרים אותו לחשדות המיוחסים לו, משמעותי ביותר" (מ"י 12803-01-20).

למבקש מיוחסות עבירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, קשירת קשר לביצוע פשע, מתן שוחד, הלבנת הון ועבירות מס. מבלי להרחיב את היריעה אציין כי מדובר באיש עסקים, בעלים של מוסך ושל חברה העוסקת בהכשרות מקצועיות, אשר פעל לפי החשד בדרכים פסולות מול בכיר במשרד העבודה (שולי אייל - חשוד מרכזי) לצורך קידום עסקיו.

בהתאם לצווים שהוצאו כדין נתפסו מהמבקש מוצגים שונים (מסמכים, מחשב, טלפון) ורכוש (חלקו בבית מגורים המצוי בבעלות משותפת עם גרושתו - שווי התפוס כ- 1,150,000 ₪, שתי פוליסות ביטוח מנהלים בשווי כולל 51,860 ₪, שני חשבונות בבנק לאומי בהם יתרת זכות כוללת בסך 844,000 ₪, כסף מזומן שנתפס בבית בסך 36,450 ₪).

2. לטענת המבקשים, הכסף המזומן שנתפס בבית שייך למבקשת - בת זוגו של המבקש, אשר עובדת לפרנסתה, ומקור הכספים בחשבון הבנק שלה אשר ממנו נמשכו. הכספים בחשבונות הבנק של המבקש - מקורם לטענתו בעבודה עמוד 1

חוקית ולגיטימית, הם נועדו לאפשר קיום עסקיו, תשלום משכורות לעובדים, ופרנסת המבקש ומשפחתו - למבקש 5 ילדים. אשר לחלקו בבית המגורים - הבית נרכש בשנת 2008, ומכאן שלא יכולה לעלות טענה כי הקנייה מומנה בכספים הנגועים בפלילים. אשר למחשב ולטלפון - די בכך שהמשיבה תעתיק את תוכנם ותחזיר את המוצגים למבקש.

לטענת המשיבה, תפיסת הרכוש נועדה לאפשר את חילוטו בתום ההליך, הן בגין עבירות השוחד והן בגין עבירות הלבנת הון. המשיבה הציעה לשחרר את חשבונות הבנק כנגד הפקדת יתרות הזכות לחשבון נאמנות של משטרת ישראל. אשר למסמכים התפוסים - המשיבה נכונה להשיב מסמכים ספציפיים בכפוף לדרישה, כמו גם מסמכים שאינם נדרשים לתיק החקירה. אשר למחשב והטלפון, לטענת המשיבה אלו מכילים ממצאים רלוונטיים לחקירה, לא רק ביחס למבקש אלא אף ביחס לחשודים נוספים, ומכאן שלא ניתן להשיבם בשלב זה, הן בשל חשש לשיבוש, והן בשל האפשרות כי אותם מעורבים יעלו בעתיד טענות לפי כלל הראייה הטובה ביותר.

הצדדים הסכימו לקבלת החלטה על בסיס הכתובים, ללא קיום דיון, ולשם כך הגישה המשיבה השלמת תגובה וכן דו"ח סודי וחומרי חקירה גולמיים (האחרונים לעיוני בלבד).

דיון

3. לאחר שעיינתי בדו"ח הסודי ובחומרי החקירה הגולמיים עליהם הוא מבוסס (הכוללים תמלילי שיחות, חקירות חשודים ומעורבים, דו"חות ומזכרים, מוצגים שונים - סומנו בחותמת בית המשפט ובסימוכין 1-48), מצאתי לקבוע קיומו של חשד סביר הקושר את המבקש לעבירות המיוחסות לו, לכאורה במסגרת מספר אירועים.

העבירות מקימות עילות תפיסה זמנית על מנת לאפשר חילוט רכוש בתום ההליך - הן בגין עבירות השוחד והן בגין עבירות הלבנת הון. בבחינת התשתית הראייתית, סיכויי הגשת כתב אישום וסיכויי החילוט בתום ההליך, תוך שנתתי דעתי לחזקת החפות העומדת למבקש ולמצב החקירה, מצאתי כי בשלב זה ראוי לאפשר למשיבה לתפוס את רכושו של המבקש בשווי העבירות המיוחסות לו.

4. המשיבה מעריכה את העבירות המיוחסות למבקש (לעת הנוכחית) בשווי של 1,041,000 ₪. משמע, בשלב זה של החקירה, זו תקרת החילוט האפשרי בתום ההליך (בכפוף להגשת כתב אישום והרשעה). השוואת היקף העבירות לשווי הרכוש התפוס מגלה כי המשיבה תפסה מן המבקש רכוש בשווי כ- 2,083,000 ₪, קרי, כפול משווי העבירות. ברי כי לא ניתן להלום מצב מסוג זה, ומכאן שיש להורות על השבת רכוש תפוס. לכאורה, די בחלקו של המבקש בבית המגורים, באופן שיאפשר שחרור כל הכספים התפוסים. לחלופין, ניתן להורות על שחרור בית המגורים והותרת מלוא הכספים התפוסים בחזקת המשיבה. שני המתווים לוקים בחסר. מחד גיסא, ברי כי החזקת הכספים היא שפוגעת במבקש יותר מכל, ולכן השבתם תקטין במידה הרבה ביותר את הנזק שנגרם לו. מאידך גיסא, יכולתה של המשיבה להיפרע (בתום ההליך) מכספים שונה תכלית השינוי מהפרוצדורה המורכבת שתידרש למכירת בית המגורים המשותף למבקש ולגרושתו.

לצורך בביצוע איזון בין סוגי הרכוש שיוותרו תפוסים ראו ע"פ 6532/17 מדינת ישראל נ' חסדי דוד לעדת הבוכרים (8.4.18). בית המשפט קבע כי תפיסת חשבונות בנק היא אמנם האמצעי היעיל ביותר לחילוט, אך זהו האמצעי הפוגעני ביותר כלפי הנאשמת. בנסיבות אלה הורה לשחרר את מרבית חשבונות הבנק, ומתוך תפוסים שהותרו בשווי של 2.5 מיליון ₪, מצא להקפיא סך של מיליון ₪ והיתרה בתפיסת דירת מגורים.

תוצאה

5. לאחר איזון בין סוגי הרכוש התפוס מצאתי להותיר בחזקת המשיבה את השעבוד על חלקו של המבקש בדירת המגורים, בתוספת סך של 250,000 ₪ מתוך הכספים התפוסים אשר יופקדו בחשבון נאמנות של משטרת ישראל, ולהשיב את היתרה לידי המבקש (ובהתאם לשחרר כמובן את החשבונות והפוליסות). במצב דברים זה תמשיך המשיבה להחזיק רכוש תפוס בשווי העולה על היקף העבירות, אך איזון זה נועד להתגבר על הקושי במימוש בית המגורים, ובמקביל לאפשר את השבת מרבית הכספים התפוסים [במאמר מוסגר: טענותיו של המבקש בדבר מועד רכישת בית המגורים אינן רלוונטיות להליך זה - מלכתחילה אין טענה כי מדובר ברכוש שמקורו בהכרח בביצוע עבירות. התפיסה נועדה לאפשר חילוט מתוך רכושו של המבקש].

אשר למוצגים התפוסים, מקובלת עלי עמדת המשיבה לפיה לנוכח הממצאים שנתגלו במחשב ובטלפון, לא ניתן לאפשר השבתם אלא בכפוף לכך שכל אחד מהחשודים הרלוונטיים יודיע כי הוא מוותר על טענות לפי כלל הראייה הטובה ביותר. לשם כך תפנה המשיבה לכל אחד מהחשודים ותבקש את עמדתו. המשיבה תעדכן את בית המשפט בעניין זה עד יום 24.5.20.

אשר למסמכים התפוסים, המבקש רשאי לפנות למשיבה בבקשה למסמכים ספציפיים, ואלו יועתקו עבורו בכפוף לכך שהדבר לא יביא לשיבוש החקירה.

הצדדים רשאים להגיש פסיקתא מוסכמת לחתימתי, ככל שהדבר יידרש ליישום ההחלטה.

למען הסר ספק, אין בהחלטה זו הוראה (שלא נתבקשה) בדבר הארכת תקופת התפיסה מעבר לתקופה הראשונית (180 ימים ממועד התפיסה), וככל שיהיה צורך בכך מצופה מהמשיבה להגיש בקשה מתאימה מבעוד מועד.

על מנת לאפשר הגשת ערר, אני מורה כי ההחלטה תיכנס לתוקף ביום 17.5.20.

ניתנה היום, ט"ז אייר תש"פ, 10 מאי 2020, בהיעדר הצדדים, ותישלח אליהם.

דו"ח סודי וחומרי חקירה יוחזרו לנציגי המשיבה במזכירות בית המשפט.

